

1. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Μερικά βασικά σημεία ανάπτυξης καλών πρακτικών

Η εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με τρόπο που να επιτρέπει την ισότιμη πρόσβαση στο Αναλυτικό Πρόγραμμα, την ισότιμη συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία αλλά και στο σύνολο των δράσεων της σχολικής ζωής είναι μία συστηματική διαδικασία. Ορισμένες βασικές αρχές για την ανάπτυξη καλών πρακτικών για την εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε γενικά ή σε ειδικά πλαίσια εκπαίδευσης είναι:

- ✓ Η **γνώση των χαρακτηριστικών** της κάθε αναπηρίας. Η γνώση αυτή είναι απαραίτητη για τον κατάλληλο σχεδιασμό της διδασκαλίας, την επιλογή των κατάλληλων διδακτικών προσεγγίσεων, μεθόδων, υλικών και εργαλείων ώστε η παροχή ίσων ευκαιριών να γίνεται με όρους ποιότητας και με γνώμονα την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή τους στο σύνολο της σχολικής ζωής (Παντελιάδου & Αργυρόπουλος, 2011).
- ✓ Η **αξιολόγηση** ως μια συνεχής διαδικασία με διαφορετικά στάδια, μορφές και με αξιοποίηση ποικίλων μέσων άντλησης πληροφοριών. Η αξιολόγηση επιτρέπει στον/στην εκπαιδευτικό να αναγνωρίζει τις ανάγκες των μαθητών/τριών, να διαμορφώνει μια συνολική εικόνα του προφίλ τους, να λαμβάνει κατάλληλες αποφάσεις, να επιλέγει τις μεθόδους, τις δραστηριότητες τα μέσα και τα υλικά που θα χρησιμοποιήσει, να

παρακολουθεί τη διδασκαλία, να την προσαρμόζει και να αναστοχάζεται πάνω σε αυτή (Φιλιππάτου, 2013). Με άλλα λόγια πρόκειται για μία στροφή από «την αξιολόγηση της μάθησης» στην «αξιολόγηση για τη μάθηση» (Stiggins, 2005 όπ. αναφ. στο Φιλιππάτου, 2013).

- ✓ **Η διατύπωση των διδακτικών στόχων** με βάση το μαθησιακό προφίλ του/της μαθητή/τριας και την αξιολόγηση. Ο/η εκπαιδευτικός γνωρίζει τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος και με βάση την αξιολόγηση προχωρά προσδιορίζοντας τι επιδιώκει να ξέρουν, να έχουν κατακτήσει και να είναι σε θέση να κάνουν και να εφαρμόσουν οι μαθητές/τριες μετά το τέλος μιας διδακτικής ενότητας, τις συνθήκες μέσα στις οποίες θα το κάνουν και με ποιο τρόπο θα δείξουν αυτό που έχουν επιτύχει, γνωρίζουν ή μπορούν να κάνουν (Αργυρόπουλος, 2013· Τζιβινίκου, 2018). Οι διδακτικοί στόχοι θα πρέπει να είναι διατυπωμένοι με σαφήνεια, να είναι μετρήσιμοι, ρεαλιστικοί, να ανταποκρίνονται στο επίπεδο και στις ανάγκες των μαθητών/τριών, να συνάδουν με τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος και να εστιάζουν στις σημαντικότερες γνώσεις ή δεξιότητες (Τζιβινίκου, 2018).
- ✓ Το **μαθησιακό περιβάλλον** το οποίο δεν περιλαμβάνει μόνο χωροταξικού τύπου διευθετήσεις αλλά και το θετικό μαθησιακό κλίμα. Το μαθησιακό περιβάλλον πρέπει να είναι ευχάριστο, δημιουργικό και ασφαλές και να επιτρέπει σε όλους τους/τις μαθητές/τριες να μαθαίνουν, να κινούνται, να εκτελούν διάφορες εργασίες, να συνεργάζονται, να αλληλεπιδρούν και να συμμετέχουν (Αργυρόπουλος, 2013).
- ✓ Η **συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών** είναι απαραίτητη καθώς η εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι υπόθεση όλης της σχολικής κοινότητας.
- ✓ Η **συνεργασία με την οικογένεια** συμβάλλει στην άντληση πληροφοριών χρήσιμων για την αξιολόγηση, στη γενίκευση και διατήρηση δεξιοτήτων στην καθημερινή ζωή των μαθητών/τριών με αναπηρίες ή/και ειδικές

εκπαιδευτικές ανάγκες και στη διαμόρφωση μιας σχολικής κουλτούρας με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Θυμόμαστε:

Στοιχεία που χαρακτηρίζουν μια αποτελεσματική μαθησιακή κοινότητα είναι:

- ✓ Κάθε άτομο να νιώθει ευπρόσδεκτο και όλοι/ες να συμβάλλουν ώστε καθένας/καθεμία να νιώθει ευπρόσδεκτος/η.
- ✓ Ο αμοιβαίος σεβασμός είναι αδιαπραγμάτευτος,
- ✓ Η αίσθηση ασφάλειας – φυσικής και συναισθηματικής.
- ✓ Η δικαιοσύνη που σημαίνει ότι παρέχουμε σε κάθε μαθητή/τρια αυτό που έχει ανάγκη για να αναπτυχθεί.
- ✓ Η καλλιέργεια προσδοκίας για ανάπτυξη.
- ✓ Η διδασκαλία με στόχο την επιτυχία κάθε παιδιού και του συνόλου της τάξης με βάση το μαθησιακό προφίλ κάθε μαθητή/τριας, τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και με την παροχή ίσων ευκαιριών μάθησης και ανάλογη υποστήριξη.
- ✓ Η συνεργασία εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών και μεταξύ μαθητών/τριών.

(Tomlinson, 2001)